

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ПЛАТІЖНОГО БАЛАНСУ ШВЕЦІЇ

Тези підготовлено в рамках проєкту: "Соціально-економічний вплив пандемії COVID-19 та повномасштабного вторгнення Росії на розвиток ЄС та України: сприяння співпраці в дослідженнях через створення цифрової платформи". Цей проєкт отримав фінансування через проєкт EURIZON, який фінансується Європейським Союзом за грантовою угодою № 871072.

Швеція є високорозвиненою індустріальною країною, яка активно приймає участь у міжнародних економічних відносинах. Шведська модель соціально-економічного розвитку є найдемократичнішою моделлю економічного та політичного розвитку регульованої ринкової економіки. Швеція вже багато років поспіль вважається країною з доволі успішною економічною системою, яка має змогу надати населенню соціальні гарантії та високі стандарти життя. Експорт Швеції займає досить значне місце в економіці країни. Показники макроекономічного розвитку, платіжного балансу, індексів розвитку, а також відкритості економіки цієї країни є одними з найвищих у світі. Економіка Швеції є виключно конкурентною та диверсифікованою. Швеція має сильний промисловий сектор, особливо у високотехнологічних галузях, таких як інформаційні технології, фармацевтика та автомобільна промисловість. Високі показники розвитку та відкритості економіки зумовлені високим рівнем інновацій та прогресивною галуззю високих технологій. Швеція славиться високою якістю робочої сили завдяки розвитку освіти та навчання. Окрім цього, Швеція має ефективну соціальну політику, що сприяє зменшенню нерівності та забезпеченню високого рівня соціального захисту для своїх громадян.

Швеція вважається однією з найрозвинутіших торговельних партнерів серед країн світу. До головних торговельних партнерів Швеції відносяться такі країни, як: Німеччина (найбільш значущий торговельний партнер Швеції, особливо в галузі машинобудування та автомобільної промисловості), Норвегія (Швеція імпортує з Норвегії енергетику, рибу та послуги), Об'єднане Королівство (Швеція активно експортує інформаційні технології), США (Швеція імпортує з США товари авіаційної та оборонної промисловості) і Данія (Швеція є активним експортером фармацевтичних продуктів Данії).

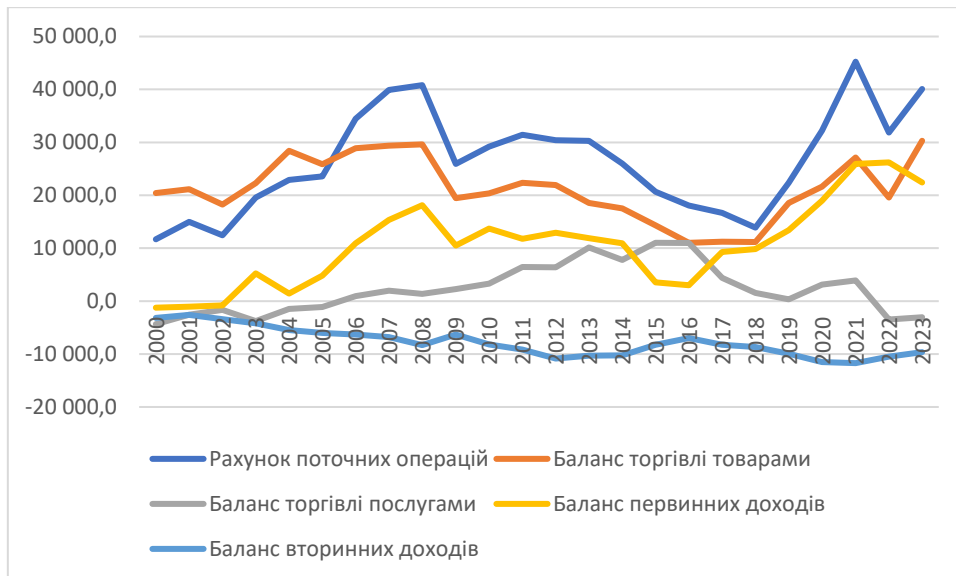

Рис. 1. Динаміка рахунку поточних операцій Швеції, 2000-2023 рр.
Джерело: складено на основі даних [1], [2]

На Рис. 1. продемонстровано динаміку основних статей рахунку поточних операцій, а саме – торговельний баланс, баланс торгівлі послугами, баланс первинних та вторинних доходів в Швеції в період з 2000 по 2023 рік. Позитивне значення рахунку поточних операцій Швеції свідчить про те, що країна є важливим постачальником у світовій економіці.

Сальдо торговельного балансу Швеції мало нестабільну динаміку впродовж 2000-2023 років. Найбільш значні спади показників були зафіксовані у 2009 році (що було обумовлено світовою економічною кризою) та у 2016 році, коли значення досягли мінімального рівня за весь період і склали 11 019,4 млн. дол. США. Протягом всього періоду – з 2000 по 2023 рік значення сальдо торговельного балансу Швеції було позитивним, що означає, що країна більше експортує товарів, ніж імпортує.

Баланс торгівлі послугами переважно мав позитивні значення протягом зазначеного періоду. Тим не менш, було зафіксовано негативні значення сальдо послуг з 2000 по 2005, та у 2022-2023 роках, що свідчить про переважання імпорту послуг над експортом. Максимальне значення сальдо торгівлі послугами було досягнуто в 2015 році й склало 11 026,8 млн. дол. США.

Баланс первинних доходів Швеції у 2000-2002 рр. був негативним, це означає, що виплати перевищували надходження до країни. (Рис. 1.). З 2003 року по 2023 рік сальдо первинних доходів було позитивним, отже, резиденти країни отримували більше, ніж нерезиденти в Швеції.

У період з 2000 по 2023 рік значення дебету вторинних доходів були вищі за значення кредиту. Починаючи з 2006 року різниця між дебетом та кредитом почала поступово зростати, через що показники балансу вторинних доходів падали. З 2012 по 2023 рік відбувались незначні коливання в значеннях. Негативний баланс вторинних доходів Швеції за 2000-2023 рр. говорить про те, що виплати перевищували надходження країни.

Проаналізуємо динаміку фінансового рахунку Швеції протягом 2000-2023 років.

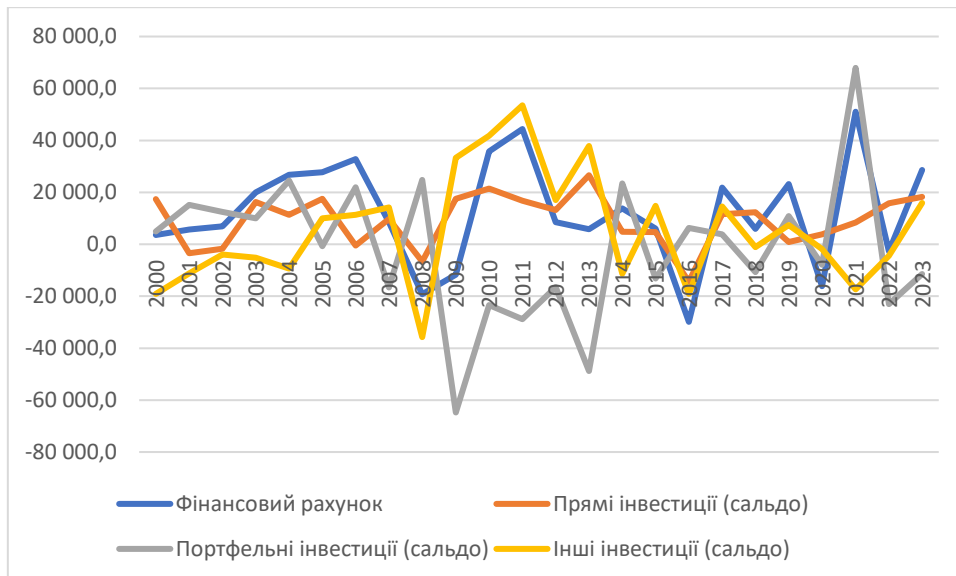

Рис. 2. Динаміка фінансового рахунку Швеції, 2000-2023 рр., у млн. дол. США
Джерело: складено на основі даних [1], [2]

На Рис. 2. можна побачити, що показники Фінансового рахунку Швеції протягом 2000-2023 рр., окрім, 2008-2009 рр., 2016 і 2020 років, мали позитивне значення. Це означає, що у 2000-2023 роках Швеція більше інвестувала в інші країни, ніж інші країни інвестували в неї.

А в період з 2008 по 2009, а також у 2016 та 2020 роках, інші країни більше інвестували в Швецію, ніж Швеція-в інші держави.

Сальдо прямих інвестицій та баланс портфельних інвестицій Швеції переважно були позитивними впродовж 2000-2023 років. Позитивне значення цих показників свідчить, що в ці роки збільшення вартості активів у резидентів Швеції в інших країнах було більше, ніж збільшення вартості активів нерезидентів у Швеції.

Сприятливе для бізнесу середовище в Швеції, низький рівень корупції та ефективні господарські інституції створюють вигідні умови для відкриття та ведення бізнесу в цій країні.

Швеція є країною, відомою успішними бізнес-проектами, завдяки відкритості та ліберальному підходу до торгівлі. Рівень життя у Швеції є доволі високим.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Economist Intelligence Unit, Country Report Sweden. URL: <https://www.eiu.com/n/>
2. International Monetary Fund Data, International Financial Statistics URL: <https://data.imf.org/?sk=4c514d48b6ba49ed8ab952b0c1a0179b&sid=1390030341854>
3. The World Bank Data, Official exchange rate LCU Sweden. – URL: <https://data.worldbank.org/indicator/PA.NUS.FCRF?end=2020&locations=SE&start=2015>